

On y va, à vélo!

De snelheid zit er goed in bij Estelle, onze fietsgids langs de spiksplinternieuwe fietsroute dwars door Bretagne. Onvermoeibaar trapt ze verder, terwijl wij om de haverklap afstappen om foto's te maken. Gelukkig stopt ze op cruciale momenten zodat we haar niet uit het oog verliezen. Maar daarna is het weer: *On y va, à vélo!*

TEKST EN FOTO'S SYBYLLE KROON

Traversée Moderne: nieuwe fietsroute dwars door Bretagne

Fietsen kon je natuurlijk altijd al in Bretagne, maar dankzij samenwerking tussen een aantal steden is er sinds kort een fietsroute die Het Kanaal en de Atlantische Oceaan met elkaar verbindt: Traversée Moderne. De gehele route (500 kilometer) loopt tussen Le Mont-Saint-Michel in het noorden en Nantes in het zuiden van Bretagne. Sybylle fietste twee delen van de Traversée Moderne: tussen Rennes en Messac (51 km) en tussen Nantes en La Baule (124 km). De fiets huurde ze bij Abicyclettes Voyages (abicyclette-voyages.com). De nieuwe fietsroute en fietsen zijn te boeken via Better Places (betterplaces.nl), maar je kunt natuurlijk ook op eigen gelegenheid (delen van) de route fietsen. De routegids en gpx-route zijn te downloaden via de website (voyagen-bretagne.com/nl), daar lees je ook meer informatie over dit nieuwe traject.

Vanaf het treinstation in Rennes is het 10 minuten lopen naar hotel Garden, waar de fietsen al staan te glimmen, onze trouwe metgezellen voor de komende dagen. Na een nachtje slapen en nadat de bagage in twee fietstassen is gepropt, zijn we klaar voor een fietstour door Bretagne. Helaas: *il pleut*. Het regent. „Zijn jullie toch wel gewend in Nederland?“, lacht gids Estelle.

We laten ons natuurlijk niet kennen, trekken het regenkak aan en *on y va*. Na een rondje door Rennes pakken we het fietspad langs La Vilaine. Deze rivier ontspringt ten noordoosten van Rennes, stroomt dwars door de stad en kabbelt verder richting de Atlantische Oceaan.

Er is niks gemeens aan La Vilaine. De herkomst van de naam is niet helemaal duidelijk, het kan iets oud-Bretons of Romeins zijn dat 'gele rivier' betekent, een verwijzing naar de zanderige kleur van het water. In de middeleeu-

wen heette de rivier Visnonia, 'rivier met roestige wateren'. Kan zo in Asterix en Obelix!

Na de hectiek van de stad is fietsen langs La Vilaine een verademing. Door de regen zijn de geuren van de omliggende natuur losgekomen en hoewel we de zon nauwelijks zien, zorgt het kilometerslange lint van bloeiend raapzaad tussen fietspad en rivier voor een fleurige noot. Misschien bedoelden de oud-Bretonners en Romeinen dát wel met 'gele rivier'.

We slingeren van bocht naar bocht verder zuidwaarts en passeren sluizen, houten bruggetjes, af en toe een dorpje en een paar menhirs. Geen grote publieksmagneten, maar dat is nu juist het fijne aan deze route: het is lekker rustig, een stukje onontdekt en authentiek Bretagne. Tegenliggers of achteropkomers zien we nauwelijks.

Na 50 kilometer naderen we het eindpunt van deze etappe. Hier, in Guipry-Messac, ontdoen we ons van de natte regenkleiding en dompelen ons in de warmte van Crêperie Du Port, pal aan de oever van La Vilaine. Met druipende haren en rode konen eten we de lekkerste galettes. Je mag dan nat worden van regen, het zet je zintuigen wel *nét* iets verder open. We zitten nog na te genieten van onze fietsprestatie en galettes wanneer Estelle alweer grijnzend klaarstaat: '*Allez, on y va, à vélo!*'

KUNSTZINNIG PAD

Dat deze fietsroute dwars door Bretagne meerdere gezichten heeft ontdekken we verder zuidwaarts. Ondertussen is de zon gaan schijnen, dat fietst wel zo lekker. In Nantes en langs de monding van de Loire loopt niet alleen een fraai fietspad, je komt ook nog eens langs opzienbarende kunstwerken.

Estuaire, zo heet deze bijzondere collectie buitenkunst tussen Nantes en Saint-Nazaire. Reden genoeg om bij bijna elk kunstwerk dat op onze route ligt, af te stappen. Het begint al in Nantes, waar we zonder dat we het in de gaten hebben, langs het kunstwerk *Les Anneaux* (De Ringen) fietsen. Ze staan op Île de Nantes, het eiland in de Loire waar vroeger grote schepen werden gebouwd, maar wat nu een culturele en creatieve hotspot is.

We steken de Loire over en fietsen langs de zuidoever van de Loire naar het kleurrijke Trentemoult. Net buiten dit dorpje staat *Le Pendule*: een 7 meter lange slinger wiegt tijdloos langs een oude betoncentrale. Nog meer vervreemding zien we een paar kilometer verderop: daar ligt een vervormde zeilboot die een duik in de Loire lijkt te willen nemen. *Misconceivable* heet het kunstwerk, on-

© Dvh/LC 200523 | JvdH | Kaart: Maps4News

De nieuwe fietsroute voert door stad en land en langs rivieren, zee en kunst. Le Serpent d'océan (linksboven) ligt bij de monding van de Loire. Net als Le Pied (linksonder) in Saint-Nazaire. In deze havenstad staan vissershuisjes op stelten (rechts midden). Iets ten noorden van Saint-Nazaire ligt het lommerrijke La Baule (onder midden). Via de oude binnenstad van Rennes (rechtsboven) volg je de route langs de 'gele rivier' La Vilaine (rechtsonder).

We ronden de fietstour af met een goed glas wijn op het strand

denkbaar. Dat is het mooie van kunst: daarin is niks ondenkbaar.

We fietsen door, richting het westen, tegen de wind in, dat wel, maar de zee is dichtbij, proeven we aan onze lippen. Via *Le Jardin Etoilé* (Sterrentuin) belanden we uiteindelijk bij het eindpunt van de Loiremonding. Daar ligt in het water *Serpent d'océan* op ons te wachten, het kunstzinnige skelet van een enorme zeeslang. En er wacht ons nog iets: de brug over de Loire. Want daar, aan de overkant, ligt ons volgende doel: Saint-Nazaire. Helaas waait het te hard en is het fietspad te smal om veilig over de brug te fietsen, we pakken daarom de fietsbus die ons

veilig naar de overkant brengt.

Saint-Nazaire ligt op het punt waar de Loire en Atlantische Oceaan in elkaar overgaan. En precies daar staat een van de meest opvallende kunstwerken van *Estuaire*. De naam alleen al: *Le pied, le pull-over et le système digestif*. Oftewel: De voet, de trui en het spijsverteringskanaal. De drie enorme betonnen kunstwerken staan - net als in het echte leven - bloot aan aftakeling door de elementen en de tijd.

Welke symboliek je er ook in ziet, indruk maken ze zeker. Het zal het laatste kunstwerk van *Estuaire* zijn dat we deze fietstrip zien. We maken ons op om naar het eindpunt van onze reis te gaan. Maar niet voordat we een bezoek hebben gebracht aan de enorme bunker waar we eerder langsfietsten en die onze aandacht trok. In deze 300 meter lange bunker werden in de Tweede Wereldoorlog Duitse onderzeeboten ondergebracht. Nu is het een museum, *Escal'Atlantic*, waar je je in een oud passagiersschip waant.

Tot de oorlog was Saint-Nazaire de havenstad van waaruit emigranten naar landen als Cuba, Mexico en Panama vertrokken. Nog steeds is het een komen en gaan van grote (cruise)schepen. Wetende dat we nog lang niet alles gezien hebben in deze stad, fietsen we via de boule-

vard langs de kenmerkende vissershutjes op stelten richting eindstation La Baule.

We maken ons zorgen wanneer we La Baule al fietsend naderen. Het ene na het andere lelijke hotel is hier aan het zeefront gebouwd. Gelukkig komen we er al snel achter dat dit een foute dekmantel is van een charmant dorp dat achter de boulevard ligt. Zonder de zee en het treinstation had La Baule niet bestaan: het is in 1879 ontwikkeld als strandresort met luxe hotels en casino's waar vooral rijke Parijzenaars op af kwamen en tweede huizen lieten bouwen. En die rijkdom is nog steeds te zien aan de architectuur, achter de boulevard, wel te verstaan.

Na een fietstocht langs het lommerrijke oude La Baule, ronden we deze fietstour door Bretagne af met een goed glas wijn op een aangenaam terras op het strand. Nadat we de fietsen hebben ingeleverd gaan we op dezelfde manier terug naar Nederland zoals we gekomen zijn: met de trein. *Allez, on y va!*

Onze reisjournalistiek is onafhankelijk. Reizen kunnen deels betaald worden door derden, maar hierbij worden nooit toezeggingen gedaan over de inhoud of presentatie.